

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A kertek megművelése hazafias kötelesség.

Most, mikor a mezei munka lázas tevékenységbe hozta az itthonmaradottak munkacrezjét, most, amikor a kormány minden eszközzel azon fáradozik, hogy megműveletlenül egy talpalatnyi föld se maradjon az országban, most, amikor a háboru végét még csak megközelíthetőleg sem tudhatjuk, szükségesnek tartjuk a kertek megművelésének fontosságát újólág hangoztatni s felhívni a kerttulajdonosokat, hogy e tekintetben a legmesszebbmenő készséget és szorgalmat fejtsenek ki.

Nálunk békében is sok kívánni való van a kerti gazdálkodás terén. Kertjeink legtöbbszörében a dudva s más egyéb értéktelen növény éktelenkedik s különösen falvakban láthatni, hogy a szép nagy kertek megművelése körül — részint a tudatlanságból, részint nemtörődömségből — milyen mulasztások vannak.

Nézzünk csak szét az őszi vásárokon s akkor tapasztalhatjuk, hogy maga a termelő földmivelő parasznép mekkora összegeket ad tisztán olyan kerti terményekért, melyeket ő otthon a saját telkén könnyen termeszthetne. Jól tudjuk, milyen fontos eledele a népnek például a hagyma, de azért ennek termesztését elhanyagolja s ebbeli szükségletét drága pénzen elégíti ki, pedig e növénynek termesztése nem igényel valami különösebb munkát s eljárást. Így van ez majdnem mindenütt: a nép a kerti gazdálkodást nem kultiválja, holott a statisztika szerint is — horribilis összegeket ad évente ki kertiterményekért.

A háboru s a vele járó drágaság, különösen az élelmiszerek áremelkedése szinte parancsolólag követeli, hogy a kertészet s főleg a konyhakertészet körül tapasztalt eddigi mulasztásokat megszüntessük. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha — különösen a falvakban — a nép vezetői az erre vonatkozó kormányrendeletek s más hatósági intézkedések figyelembe vételével a legszélesebb körű tevékenységet fejtenek ki s jó példával, tanítással s minden más eszköz felhasználásával a kertek megművelését a néppel teljes mértékben elvégeztetik.

Ha elgondoljuk, hogy a háboru még eltarthat a jövő tavaszig is, akkor lehetetlen nem számolni azzal, hogy a tél nehéz helyzet elé fogja állítani a fogyasztást, melynek egyik fontos forrása a veteményes kert.

Papok, tanítók, jegyzők, mint a nép közvetlen vezetői, igazán értékes és a háborura nagy befolyással bíró munkát végezhetnek a kertek megművelésének érdekében.

Hisszük és elvárjuk, hogy ebből a hazafias munkából mindenki kiveszi részét s különösen a kerttulajdonosoknak ajánljuk, hogy kertjeiket hasznos és tápértékkel bíró növényekkel beültetni el ne mulasszák.

Itt említjük meg, hogy ezzel párhuzamban a baromfi-tenyésztés fokozása körül is nagy munka vár mindnyájunkra, mert a hova-to-

vább apadó sertés- és marhaállomány a hús- és húskészítmények kielégítését nagy mértékben a baromfi-tenyésztésre fogja háritani.

Fel tehát munkára, ha nem akarjuk, hogy a télen felkopjék az állunk!

Ifj. Szántó Károly.

A vármegyei közig. bizottság ülése.

F. hó 10-én tartotta vármegyénk közig. bizottsága Mara László főispán elnöklete alatt rendes havi ülést. A választott tagok közül Hajduczky József, Kriskó Bohus, Nemes József dr., Orendi Gyula és Pogány Károly jelent meg.

Az ülés megnyitása után Csulay Lajos h. alispán a személyi ügyek során bejelenti, hogy Meskó Aladár vm. főorvos betegségéből fölgyógyult, állását elfoglalta, Eperjessy István II. főjegyző és Szenkovits Géza járási irodatiszt hosszabb szabadságot kértek, Mircse Dénes algyógyi irodasegédtsit az északi harctéren hősi halált halt s helyette Szabó Árpád ottani dijnok lett kinevezve.

Ismerteti ezután a földmivelésügyi miniszter leiratait, melyek szerint a marosillyei körtöltésre 5000 K-át, a magyarbrettyei belvizek elleni árvédelemre szintén 5000 K-át utalványozott, továbbá a megyei szőlőmivelés céljaira 30 mm. rézgálicot engedélyezett. Mint-hogy ez a mennyiség kevésnek bizonyult, a h. alispán lépéseket tett újabb 30 mm. kieszközlése iránt. Bejelenti, hogy a belügyminiszter a zárórak korlátozását országosan rendezte s a zárórak ki nem tolató végső terminusát éjjeli 1 órában állapította meg. Ezen rendelkezés által érintett vendéglősök kifejezést adtak előtte abbéli aggodalmuknak, hogy miután ez a szabály kaszinókra, társas egyletek helyiségeire nem vonatkozik, az a körülmény esetleg a min. rendelet kijátszására fog vezetni s kérték őt, hogy ennek elejét venni igyekezzék. Figyelemmel lesz erre a kérdésre s amennyiben arról fog meggyőződni, hogy az egyleti helyiségek a vendéglői zárórak áthágására használatnak, az illető egyletek vezetősége útján törekedni fog ennek megszüntetésére.

A mult hó 17-én a belügyminiszteriumban tartott közellátási értekezleten a vármegye képviselőjében résztvett. Az értekezlet után fölkereste Kolozsváron az erdélyrészi miniszteri kirendeltséget, mellyel szóbeli megállapodás útján a vármegye részére havonta 100 vagon tengerit biztosított. Ennek a mennyiségnek az akadálytalan és pontos kiszolgáltatását hátrányosan befolyásolják a különféle szállítási nehézségek.

Megalakult a vármegyei munkásbizottság, mely hivatva van, hogy a mezőgazdasági munkák teljesítéséhez szükséges hadifogoly munkások elosztását a jelentkezéseknek megfelelően eszközölje.

A tavaszi mezei munkák elvégzésére széleskörű intézkedéseket tett. A közig. hatóságokat megfelelő utasításokkal látta el. A munkások biztosítása végett a főszoigabirák föl-

hatalmazást nyertek a közérő kirendelésére. Amennyiben sem a hadifoglyok, sem a közérő kirendelése révén nem lenne biztosítható a gazdasági külső munkák elvégzése, a kormány az erődítési munkálatoknál alkalmazott hadimunkások kivezénylésével és a földmives katonák nagyobb mérvű szabadságolásával segít a bajon.

A központi választmány az 1917. évi összeírás előkészítése, küldöttségek alakítása körüli tennivalóit megtette.

A hólyagos himlő Lupényben és Lindzsinán lokalizálva van, sajnos azonban más helyeken is föllépett. A dévai jéggyár létesítése iránt lépéseket tett. A város vezetősége hajlandó a megvalósítás előkészítésére, de mint-hogy ennek a folyó évben nagy nehézségei vannak, a jégzsükséglet fedezéséről más uton gondoskodott.

Bejelenti még a h. alispán, hogy f. hó 6-dikától Déván át a gyorsvonati közlekedés, valamint a Petrozsény felé járó esti személyvonat is beszünttetett. Ennek helyébe Piskiről d. u. 4 órakor induló vonatot állítottak be. Megkeresést intézett az államvasutak igazgatóságához, hogy ezt a vonatot a megye székhelyének fontos érdekeire tekintettel Piski helyett Déváról indíttassa. Előterjesztésére a bizottság még az ülés alatt táviratilag fordult hasonló kérelemmel a vasutigazgatósághoz és a kereskedelmi miniszterhez.

Az alispáni jelentéshez Hajduczky József kir. tanácsos szólott hozzá, aki többrendbeli felvilágosítást kér, majd rámutat arra, hogy az óriási nagy munkáshiány miatt kerti vetemények tekintetében alig számíthat Déva és a többi város behozatalra, ezért szükségesnek találná a városok, nagyobb községek nyomatókos figyelmeztetését a városi, községi kertészet megteremtésére. Kéri továbbá az alispánt, ejtse módját annak, hogy a dévai Hengermalom, mely finom kukoricaliszt és kukoricadara őrlésre is be van rendezve, a fogyasztókörzség érdekében a rendelkezésre álló tengeri mennyiségből ilyen őrlést teljesíthessen. A jéggyárra vonatkozólag megjegyzi, hogy annak létesítését föltétlenül keresztül viendőnek tartja.

Szilassy István gazdasági felügyelő a munkaerő biztosítása kérdésében arra kéri az alispánt, hogy praktikus gazdasági okokból hasson oda, hogy a mezei munkálatokra a hadimunkásokat küldjék ki első sorban s inkább az erődítési és egyéb katonai munkákat végeztessék a hadifoglyokkal.

Csulay h. alispán megnyugtató kijelentései után a bizottság az alispáni jelentést helyesléssel veszi tudomásul.

Misinszky Vilmos tb. várm. főjegyző fegyelmi ügyeket referált s utána Páll Albert pénzügyigazgató behajthatatlan adótartozások törlési ügyeit adta elő. Bemutatta továbbá rendes havi jelentését, mely szerint a mult hónapban szeszadóban 23.927 K-val, illetékben 14.922 K-val, dohányban 14.723 K-val, egyenes adóban 1618 K-val több, bor-

és huszfogyasztási adóban 11.681 K-val, hadmentességi díjban 121 K-val kevesebb folyt be, mint az előző év hasonló hónapjában.

Benkő András kir. tanfelügyelő előadásában Ráczné Mezey Anna vajdahunyadcsángótelepi áll. óvónő ellen a gyermekekkel szemben tanusított durva bánásmód miatt a fegyelmi eljárást elrendelte a bizottság s miután a vizsgálat terhelő adatai indokoltá tették, az óvónőt állásától felfüggesztette.

Mahler Ignác kir. főmérnök jelenti, hogy Nagybarcsa, Szentandrás, Szántóhalma községeknek föltételes megállóhely létesítése iránti kérelmét a miniszter nem teljesítette. Az őrváraljai indóházhoz vezető ut áthelyezése kérdésében megindított tárgyalások eredményre nem vezettek, mert a Peccol-féle fűrésztelep üzeme a közlekedést megnehezítené, az ut megfelelő kiépítése az üzemre is akadályozólag hatna és nagyon sok költségbe kerülne. Javaslatára a bizottság abban állapodott meg, hogy az állomáshoz vezető ut jelenlegi helyén maradjon meg, utasítja azonban az államépítészeti hivatalt az 1915. évi árvizrongálások helyreállítására. A törv. hat. utakra szükséges 1916. évi kavicsmennyiség biztosítása, miután a keresk. miniszter az állami utakra vonatkozó összes szállítási szerződéseket megsemmisítette, véleménye szerint itt is házilag való előállítás útján lenne eszközölendő. A bizottság ilyen értelemben intézkedik.

Meskó Aladár dr. vm. főorvos havi jelentése szerint a februári közegészségügyi állapot általában rossz volt. Brádon, Rudán, Kőrösbányán, Mesztákonban kanyaró-, Hát-szegen fültömirigylob-, Laszón pedig skarlát-járvány lépett föl. A petrozsényi járásban Lupényben 192 hólyagos himlőeset fordult elő, de kisebb-nagyobb számban Zs.-M.-Parosényban, Vulkánban, Hobicaurikányban, Petrillán is jelentkezett, úgy hogy az elmúlt hó folyamán e járásban 290 megbetegedés történt 47 halálesettel. Előfordult még ugyanott 18 differitisz esett. Lindzsinán a himlőjárvány megszűnt ugyan, de himlőmegbetegedéseket jelentettek be Sztojenyászárol, Valisoráról, Pokolvalcselről, Malomvizről is. Ezekkel a tünetekkel szemben mindinkább érezhetővé lesz az orvoshiány, melynek pótlásáról ma-holnap okvetlen gondoskodni kell.

Dr. Kiss Dénes kir. ügyész bejelenti, hogy miniszteri rendelet értelmében a rabkertet bezáratására lépéseket tett s ha alkalmas területet talál, e fontos kérdés megoldásának egyéb akadály nem állja útját. A bizottság örömmel vette tudomásul.

Szilassy István gazdasági felügyelő arról számol be, hogy az őszi vetések jól teltek ki. A tavaszi vetőmagvak közül a tavaszbuza és zab került elsősorban kiosztásra. A vetőmag ellenőrző bizottság gondoskodásával biztosított vetőmag készletek mind elhelyezést nyertek. A miniszter újabb zab vetőmagvakat is bocsátott a megyei gazdaközönség rendelkezésére. Az enyhe tavaszi időjárás már febr. végén lehetővé tette a gazdasági munkák megkezdését, azonban a váratlanul bekövetkezett csapadékos idő ezt kitolta egy kissé. A tenyész állatok kiosztása már megkezdődött s a gazdaközönség érdekei részben már kielégítést nyertek.

Ennek a jelentésnek tudomásulvételével a bizottság ülése véget ért.

A 64-ik gyalogezred dicsérete.

Kedves kötelességet teljesítünk, amikor a 64. gyalogezred február 18, 19 és 20-iki szép fegyvertényeiről megemlékezünk. Messze távolban, az oroszok elleni küzdelemben részt-

vevő fiaink és véreink — nagyrészt megyebeliek — szívós magatartással és haláltmegvető bátorsággal állnak ellent az orosz tömegeknek. A fentebb irt napokon is meleg napja volt az ezrednek, de az ügyes vezetés és a katonák vitészege — veszesség és sebesülés nélkül — sikeresen állott helyt, miről az alábbi dicsérőparancs is tanuskodik:

21/II. Von Gorodiste.

Eine grössere fdl. Abt. welche heute Nacht wieder gegen das Baon V/64. vorrückte wurde durch das Zielbewusste Zusammenwirken der Mg. u. Scheinwerfer versprengt. Das schneidige u. geschickte vorgehen der Patrouillen brachten den gegner Verluste an Toten, Verwundeten u. Gefangenen bei. Mit Freude entnehme ich aus diesem Vorfalle dass die Verteidigungsmaßnahmen vom Kommandanten u. Mannschaft richtig erfasst und dass dieses den Geist die Überlegenheit über unsern Gegner sichert. Ich spreche hiefür dem bewerten Rgt. 64. dan insbesondere den daran beteiligten Kommandanten u. Mannschaft meine vollste Anerkennung im Namen des Allerhöchsten Dienstes aus.

Schariczer, Feldmarschalleutnant.

Igy történt: A 17. feldkompanie, melynek parancsnoka **Baksay** Endre százados, a 18, 19 és 20-ikkal együtt az V. Baont képezi. Parancsnok **Eibl** Richárd őrnagy. Átlásban voltak — az ellenségtől 1000 lépésnyire a 17. század Abschnittje, a legveszedelmesebb előreugró „Stützpunkt“ erődítmény.

„Andreaswerk“, **András** bátyának nevezték el — és az orosz állandóan itt próbálkozott nagyobb Unternehmungs abteilung-gal — így 19, 20 és 21-ikén éjjel is. Az első két napon egy jól beirányított „feuerüberfall“-al csirájában elfojtotta e század és 2 géppuska-osztag (mely itt van beosztva) a kísérletet és az oroszok véres fejjel vonultak vissza. 21-én reggel 2 órakor ismét próbálkoztak, mert kissé köd ereszkedett le, de vesztükre, mert 300 lépésre közel engedték és azután egy hatalmas tüzzel szétugrasztották s mindjárt egy erős járőr offenzív előretört az állásból és foglyokat ejtett, halottakat és sebesülteket hoztak be, mieinknek veszességük, de még sebesültjük se volt! Hogy szép eredmény és fegyvertény, igazolja a közölt dicsérő-parancs és a 22 drb. kitüntetés, melyet a 17-ik század legénysége kapott.

I. oszt. nagy ezüst vitészegei éremmel kitüntetve lett: **Stabsfeldwebel Pujkon** Vencel, **feldwebel Iliana** Simon M. **Gewehr II.**, **zugsführer Clonteu** Josef M. **Gewehr I.**

II. oszt. ezüst vitészegei éremmel: **zugsführer Flureas** Johann, **zugsführer Bora** Nikolae, **zugsführer Ein. Freiwill. Reisz** Lajos (dévai fiu).

Bronzérmek kaptak: **Gefr. Oláriu** János. **Inftr. Stancs** Tanase, **Basa** Jakab, **Mihucz** Johann, **Kiss** Pasku, **Ilion** Simon, **Rádu** Miron, **Bogdaneszk** Johann, **Bozan** Johann, **Szacsilla** Johann, **Csucusleszk** Gligor, **Mellas** Johann, **Szimedru** Moitze, **Matyiszk** Johann, **Tolcs** Vasilie, **Petreszk** Nikulae.

A 17-ik század ezen fegyvertényében résztvevő **Baksay** Endre százados, parancsnok s a század következő tisztjei: **Lemp** Mihály, **Bükössy** Gyula hadnagy, **Buda** Ede zászlós és **Vigh** Ferenc kadett. A beosztott 2 géppuska parancsnok: **Gaál** Ferenc kadett és **Petrucz** Áron zászlós volt.

NAPI HIREK.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt“ egylet részére.**

— **Kitüntetés.** A király **Gruss** Nándor tényleges állományu 71. gy-ezredbeli főhadnagyot a harctéren tanusított vitéz magatartásáért a hadiékítményes katonai érdemkereszt III-ik osztályával tüntette ki. A közkedvelt főhadnagy kitüntetéséhez szívből gratulálunk!

— **Március 15-iki ünnepély.** A helybeli ref. Kún-kollegium „Arany János Önképzőköre“ e hó 15-ikén az 1848. március 15-ikének, a magyar szabadság hajnalhasadásának emlékére szép számban megjelent közönség részvételével ez évben is ünnepélyt rendezett. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. Erkel: Himnusz. Előadta az ifjusági énekkar. 2. Petőfi: Nemzetidál. Nagy rátermettséggel szavalta **Pásztóhy** Pál VI. o. t. 3. ifj. Sz. Nagy Károly: Nemzeti dal. Előadta az énekkar. 4. Ügyes ünnepi beszédet mondott **Lengyel** Tibor VII. o. t. 5. Kuruc nótákat adott elő az ifj. zenekar. 6. Szabolcska: „A hazaszeretetről“, szavalta **Szász** Sándor VII. o. t. a tőle már megszokott ügyességgel. Végül a „Szózat“-ot énekelte az énekkar.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter ifj. dr. **Hajtmán** Pál dévai kir. törvényszéki joggyakornokot ugyancsak a dévai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Kitüntetés.** Ő felsége az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásukért **Szentpétery** János 23. h. gy.-e. főhadnagyot a III. o. katonai érdemkereszttel, a hadi ékítményekkel, **sepsikillyéni Czákó** Károly 23. h. gy.-e. főhadnagyot a III. o. katonai érdemkereszttel, **nagybarcsai Barcsay** Arisztid 5-ik tábori ágyusezredbeli zászlóst pedig a II. o. ezüst éremmel tüntette ki a vitészegei érem szalagján.

— **Halálozások.** **Nagybarcsay** **Barcsay** Géza cs. és kir. kamarás, a 9. huszárezred századosa, a **Ferencz** József-rend lovagja, a hadiékítményes katonai érdemkereszt, az ezüst és bronz katonai érdemkereszt tulajdonosa 1916. február 19-én Gorazde-ben, a harctéren szerzett súlyos betegségében elhunyt. Temetése nagy katonai pompával ment végbe **Serajevó**ban. Halála a kiterjedt **Barcsay** családot borította gyászba. — **Dr. Pistel** Alfonz nyug. tengerészeti főorvos, a **Ferencz** József-rend lovagja e hó 10-én, életének 65-ik évében Felsőcsertésen elhunyt. Hült tetemeit Felsőcsertésről 13-án **Hondolra** szállították és az ottani róm. kath. temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Kitüntetés.** **Ferencz** Salvátor ő Fensége **dr. Löwenstein** Lajos tartalékos cs. és kir. segédorvosnak a katonai egészségügy terén kifejtett buzgó szolgálatainak elismeréséül a **Vöröskereszt** II. osztályu tisztjéi jelvényét adományozta.

— **Adomány.** **Lustig** Mihály helybeli fakeskedő szerkesztőségünkhöz a helybeli **Vöröskereszt-egylet** javára 4 K 50 fillért küldött be. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Meghívó.

A PISKII TAKARÉPKÉNTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
részvényesei 1916. évi április hó 2-án d. u. 4 órakor, vagy ha elegendő részvényes meg nem jelenék, április 9-én d. u. 4 órakor, az intézet helyiségében tartandó

VI. évi rendes közgyűlésre

:-: tisztelettel meghivatnak. :-:

A Piskii Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó. Jegyző és jegyzőkönyv hitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, mérleg megállapítása, a tiszta nyemremény felosztására vonatkozó javaslat és felmentvény megadása.
3. A vezérigazgató fizetésének megállapítása.
4. Egy vezérigazgató, 7 igazgatósági és 4 felügyelő-bizottsági tag választása.
5. Indítványok tárgyalása.

— **Öngyilkosság.** Dr. Beliczay Jónás 71-ik gy.-ezredbeli tart. hadnagy f. hó 12-én lakásán — valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban — öngyilkossá lett: revolverével szíven lötte magát. A megboldogult a civil életben Budapest városánál fogalmazó volt. Holt tetemét Kecskemétre — ahol szülei laknak — szállították.

— **A legöregebb magyar pap.** Matu-sik Nep. János, a dévai állami főreáliskola 1883. óta nyugalmazott igazgatója február végén töltötte be teljes lelki és testi erőben 101-ik életévét. A nagy kort ért piarista-tanár az ország legöregebb papja, 1834. év szeptember 13-án öltözött be és így 82 éve piarista és 78 éve felszentelt áldozópap.

— **Március 15-ike Kudzsiron.** A kudzsiri áll. elemi iskola tantestülete f. hó 15-én sikerült nemzeti ünnepet rendezett, az iskola tantermében. A műsor a következő volt: 1. Elnöki megnyitó. Tartotta: Tajthy Zoltán állomás-főnök, gondnoksági tag. 1. Himnusz. Énekelte az iskola énekkara. 2. Harci pihenőkön. Irta Fövenyessy I., szav. Lechner Kálmán I. o. tanuló. 3. Velünk van az Isten. Irta Forgách I., szav. Jászberényi Róza III. o. 4. Ima. Irta Bohár L., szav. Páldeák Sándor II. o. 5. Nemzeti ima. Ének. 6. Fohász. Irta Békeffi Hermin, szav. Baló Dezső III. o. 7. Magyar lányokhoz. Irta Lampérth G., szav. Koszta Zseni IV. o. 8. Két honvéd. Irta Szász K., szav. Gyöngyössy Árpád IV. o. 9. Felolvasott: Bria Demény ig.-tanító. 10. Honfiak vigyázzatok. Ének. 11. Petőfi. Irta Bria Demény, szav. Hegedüs Zoltán V. o. 12. Csatában. Irta Bria Demény, szav. Dorogi Jolán V. o. 13. Ha majd visszajönnek. Irta Emőd F., szav. Németh Lujza VI. o. 14. Milliók imája. Irta Kisfaludi F., szav. Klein Oszkár VI. o. 15. Záróbeszédet mondott Ambrus Antal ig.-tanító. 16. Szózat. Énekelte az énekkar.

— **A hazai románok között.** A hazai görög keleti és a görög katolikus román lakosság között, mint Aradról jelentik, az esetet harcosok árváinak segélyezése körül különös rivalitás támadt. Okot erre a Romanul című lap szolgáltatott, mely a Nagyszebenben létesítendő katonai árvaház javára nagy propagandát fejtett ki. Később megállapították, hogy a nagyszebeni árvaházba csak a görög-keleti hitfelekezethez tartozó gyermekek fognak felvételt nyerni, görög-katolikusok nem. Ezt a balázsfalvi érsekség lapja, az Unirea több cikkben kifogásolta, amelynek eredménye az lett, hogy most már Balázsfalván is árvaházat létesítenek a görög-katolikus valláshoz tartozó harcosok árváinak befogadására. Most a két hitfelekezet vetekedik, hogy minél nagyobb legyen az e célra szükséges alap. Mihályi Viktor érsek 20.000 K-t, Radu Demeter 40.000 K-t ajánlott fel. Már körülbelül 100.000 K folyt be e célra. A görög-keletiek Romániában is bocsátottak ki felhívást, ahol hét hét alatt körülbelül ugyanolyan összeget gyűjtöttek. A nagyszebeni gyűjtés eredménye eddig meghaladja a 40.000 K-t.

— **Vendéglők, kávéházak és korcsmák zárórai — Szászvároson.** Amint tudjuk a legújabb miniszteri rendelet éjjeli 1 órában állapította meg a vendéglők, kávéházak és korcsmák záróráját az egész ország területére. Azonban ott, ahol még korábbi időpont volt megállapítva, ez az időpont megmarad s csakis külön engedéllyel lehet 1 óráig nyitva tartani a helyiséget. Szászvároson a kávéházak és vendéglők 12-ig, illetve engedély megváltásával 2 óráig voltak nyitva tarthatók, most csak 1 óráig, de a 12 órától 1-ig szóló időre engedélyt lehet váltani, ami 3 K-ába kerül. A zene 12 óráig szólhat. Amely helységben korábban pld. 10—11 órakor volt a záróra, ott is váltható engedély.

— **Napilap 3 példányban.** Bécsben jelent meg ezen érdekes ujság, amely kizárólag Őfelsége számára készül és az összes lapok fontosabb közleményeinek kivonatát tartalmazza. A lapot az államnyomda készíti, 1 példányt Őfelsége, 1 példányt a szolgálattelvő szárnysegéd, 1 példányt a levéltár részére.

— **Mágnás Miska.** Február 12-ikén ünnepi külsőségek között lezajlott az idei szezon első nagy operett-szenzációja: a Király Színház bemutatta Szirmai Albert új operettjét a Mágnás Miskát. Szirmai Albert új bűbajos zenéje, a „Mágnás Miska“ egyszerre meglepte a nagyközönséget szépségével. Ez a muzsika az invenció és tudás szerencsés egymásratalálása. Szirmai Albert azokat is meglepte, akik már régen és nagyon sokat vártak tőle. Olcsó, triviális eszközök nélkül is megtalálta a zenei megszólalás módját, sőt az operettben nélkülözhetetlen utat a népszerűséghez. Muzsikája buja gazdagsággal virágozik és a melódiai végtelen folyondárát futtatja. Ritmusérzéke a felszabadulás leleményességével tör utat magának és egy sereg bravuros ének- és táncszámmal tüzdeli tele a zenekönyvet, mely finom izléssel és könnyed izmossággal megépített finálékban kulminál. Nagy sikere, melylyel a közönséget is megnyerte, csak zajos és külsőségekben is megnyilvánuló igazolása annak az elismerésnek, mely Szirmai Albert tehetsége iránt eddig benső tisztelői körében megnyilvánult. „Hoppsza Sári!“ és „Cinn-tányéros nóta“ a címe a „Mágnás Miska“ legzajosabb sikerű két számának. Az operett két gyönyörű keringője „A nő szívé ki ismeri?“ és „Ugy szeretnék boldog lenni!“ örök kedves nyomot hagy a hallgatónál. Nagy sikere van még az „Oh suhogó selyemszárnyak“ című dalnak is. A végtelen bájos operett teljes zenéje két füzetben jelent meg. Egy-egy füzet ára 3 korona. Kapható a kiadónál: Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zenemű és könyvkereskedőnél, Budapest IV. Szervitater 5.

— **Színészek — Déván.** Marházy Miklós hónapok óta Kecskeméten működő társulatával f. hó 20-ikától kezdve április 20-ig Déván fog előadásokat tartani. A kitűnő társulatnak 40 tagja van. A zenét — amint halljuk — miniszteri engedély alapján az 71-ik gyalogezred zenekara fogja szolgáltatni. Az érdeklődés az előadások iránt — természetesen — nagy.

— **A katonák husvétii szabadsága.** A hadügyminisztérium sajtóosztálya közli, hogy amennyiben a szolgálat megengedi, a keresztény felekezetek hívei április 21-én, április 22-ének délutánján és április 23-án, az izraeliták április 18-án és 19-én szabadnapot kapnak. Ez a rendelkezés ki fog terjedni a hadi fogolytáborokra és az e táborokon kívül dolgozóakra is.

— **A táborig postákhoz ételneműt nem lehet küldeni.** A kereskedelemügyi miniszter ur a hadsereg főparancsnoksággal egyetértve ismételtlen kimondotta, hogy a táborig postákhoz szóló csomagokban semmiféle ételneműket küldeni nem szabad, mert ezek oda romlott állapotban érkeznek s vagy megsemmisíttetnek, vagy ha a címzett megeszi, betegséget kap tőle. A jövőben feladandó táborig postákhoz szóló csomagok ennél fogva itt okvetlen felbontandók s átvizsgálás után itt előtűnk újból becsomagolandók lesznek s amelyikben bármi ételnemű találtatnék, okvetlen vissza fognak utasíttatni. Az ilyen csomagok csakis kizárólag hadfelszerelési és ruházati cikkeket, szivart, cigarettát, dohányt, pipát, szivarszipkát és benzinmentes öngyújtószert tartalmazhatnak. Kelt Szászvároson, 1916. évi március 13-án. Ehrlich Ágoston, posta és táv. felügyelő.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Főter), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— **Hadbavonultak legkedvesebb olvas-mánya a Magyar Figaro,** annak előfizetésével örömet szerez mindenki a lövészárokban küzdő hozzátartozójának. A Magyar Figaro előfizetési ára negyedévenként 4 K, mely összegért a kiadóhivatal a lapot bérmentve bármely tábori postára küldi. Postautalványon megrendelhető a Magyar Figaro kiadóhivatalánál Budapest, VI. Teréz-körrut 38.

A rendőrség figyelmébe!

Szászváros — úgy látszik — eldorádója a különböző fajtájú művész-büvészetnek. Mintha csak arra való volna jó az itteni közönség, hogy azt a minden értéken alóli művész-büvészi „élvezetet“ jó drágán fizesse meg. A mult héten megjelenik egy művész ur, engedélyt kér és kap a rendőrségtől s a „Központi“-szálló éttermében egyedül kabarezik. Elmond egy néhány elmés s még több értéktelen számot, összetányéroz 40—50 K-át és mire az omnibusz 9 óratájt utrakészen áll, a művész ur befejezi az előadást s tovább utazik. A $\frac{3}{4}$ órás működés után eléggé szép eredmény.

Volt még a mult héten itt egy grafologus, jós, — Ben-Aroly-Bej — aki mindenkinek, aki hozzá fordult megmondta a multat, a jelent s a jövőt. Rendelő irodáját szintén a „Központi“-ban ütötte fel s bizony nagy szakállával s hosszú hajával feltűnő jelenség volt. Lehet hogy sokan megvoltak elégedve a jóslatával, lehet hogy sokan nem, de az az egy bizonyos, hogy a háborus drágaság dacára, jól mehetett irodája, mert huzamos ideig tartozkodott városunkban.

Azután egy művészi kabaré-társaság (3 nő és 2 kis gyermek) mutatkozott be. A színlap eléggé hivatkozó volt: „Az első turne Magyarországon 1916-ban“, „nagy artista premiere“, „a fővárosi artista szinpadokról előnyös en ismert művésznők remek előadása“, „hölgyek is bátran megjelenhetnek“ stb., stb. A zsufozásig megtelt Központi-szálló éttermében játszottak, személyenként 2 K belépő-díjjal. Azonfelül egy kis „felül-tányérozás“ is fűszerezte az előadás élvezhetőségét. Persze a szín-lapon tett ígéreteknek $\frac{1}{5}$ -de sem váltott be s a közönség boszankodva unatkozott.

Tehát Szászvároson lehet „élvezni“ művészeteket bőviben. A rendőrség az engedélyket megadja reá. Nem akarjuk azt mondani, hogy ehez nincs jussa, de talán még is jó volna az engedély kiadása előtt a művészi hivatottság kellekeit alaposabb elbírálás alá venni, mert ebben a drága világban a jó-hiszeműség kétszeresen sújtja a szórakozni akaró közönséget, amely elvégre is pénzéért valamit élvezni is akar.

A vendéglős pedig — mielőtt átengedi helyiségeit a művészeknek — járjon utánna, hogy ott közönsége izlésének és szellemi igényeinek megfelelő társaság hulatgasson szellemi sziporkákat s hogy a művész-esték végén a pénztét otthagyo közönség ne a csalódás érzetével távozzék el a helyiségből.

Minden ilyen művész-büvész társaságtól be kell kérni az előző működésük helyéről való lapkritikákat, vagy pedig olyan igazolványt, amelyből meglehet állapítani, hogy a falragason hirdetett programot tényleg élvezhetően adják elő a művészek.

Csupán az a körülmény, hogy más városban is kaptak engedélyt, nem szolgálhat bázisul annak elbírálására, hogy egy társulat tényleg elsőrangú, művészi, kitűnő és előnyösen ismert-e vagy nem?!

Jó lesz e pár sort megszivelni s a jövőben körültekintőbben járni el az engedélyek megadásánál!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Tekintetes Szerkesztőség!

Rendes mozilátogató vagyok s mint ilyen azért járok oda, hogy az előadást zavartalanul élvezzem. Sajnos, ez nem mindig sikerül és pedig azért, mert sokan az előadás megkezdése után jóval később jelennek meg a nézőtérre s bizony, míg a sötétben helyeket megtalálják, elveszik a kilitást. Továbbá egy új dolog is bántó. Ugyanis egyes mozilátogatók élvezetet találnak abban, hogy papiros-golyókkal dobálódznak az előadás alatt. Persze a golyóbisok célt is tévesztenek s a dobálódzók legtöbbször egy idegent vágnak fültövnön velük. Ilyen esetben nagyon kellemetlen volna egy kis rendőri beavatkozás s éppen ezért csak ez uton óhajtottam e sérelemre reá mutatni.

A mozivállalat vezetősége pedig előadás közben senkit se eresszen be s főleg arra is ügyeljen, hogy a délutáni és estéli előadások között a termet kiszellőztesse.

Szászváros, 1916. március 14.

Tisztelettel: *Egy mozilátogató.*

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Uj előfizető. Bizony a világháboru a vidéki sajtóra is fontos feladatokat rótt. Egy helyi lapra — mint a milyen a miénk is — szüksége van mindenkinek, aki itt él, hiszen a fővárosi napisajtóból vajmi keveset tudhat meg abból, ami itt, szűkebb körben történt és történni fog. Megyei és helyi érdekű tartalmánál fogva minden vidéki lap támogatást érdemel. Mi történt és mi fog történni a megyében, a járásban, a városban, milyen rendeleteket, intézkedéseket tettek az egyes hatóságok, iskolák, egyházak, testületek, ipari és kereskedelmi vállalatok s más intézményekre vonatkozó hírek, közlemények, személyi változások, hadi és egyéb rendeletek, egészségügyi óvintézkedések, stb. stb-it mind a helyi lapokból tudhatók meg. Ezért volt, van és lesz szükség vidéki lapra. A háboru megtízszerezte a vidéki sajtó feladatait, de egyszersmind megdézsmálta bevételeit úgy, hogy sok lap kénytelen volt anyagi okokból megszűnni. A frontokon küzdő fiainknak hetenként 30—35 példányt díjtalanul küldünk el. Támogatását köszönjük.

Lószerszám, egy lóra, keveset használt, nikkulcsos, eladó. **Margitai Károly** Algyógy. 241 3—3

Algyógyon levő mészáros-üzlettem berendezéssel (jégszekrény, jégverem stb.) 1916. július 31-re átadó, illetve eladó. **Felter Herman.** 240 3—3

„Központi“ Central szálloda Szászvároson.

A „Központi“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja

éttermét és kávéházát

a n. é. közönség b. figyelmébe és jóindulatába. — Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör! — Féregmentes, kellemes szobák, valamint vonatérkezésekhez omnibuszok és kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Két billiárd asztal! (Telefonszám 7.) Tisztelettel:

MIROVITZ IGNÁC

a „KÖZPONTI“ (Central) szálloda vendéglőse. 257 1—

Sz. 2388/1916.

Pályázati hirdetmény.

Alólírott vasgyárnak mintegy 100—120 vaggon tiszta minőségű kvarckőre van szüksége, mely lehet folyami kvarckő is. Szükségelt mennyiség $\frac{2}{3}$ része apró, $\frac{1}{3}$ része nagy darabokban szállítandó. Fölhivatnak a pályázni szándékozók, hogy ajánlataikat ár és feltételek megjelölése mellett alólírott hivatalhoz két hét alatt nyújtsák be. Az ár föladó állomás waggonba rakva, vagy bérmentve Kudzsir értendő.

Alólírott hivatal fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson.

Bővebb felvilágosítást alólírott hivatal nyújt. Kudzsir, 1916. évi március hó 16-án.

Magyar királyi vasgyári hivatal Kudzsiron.

256 1—3 *Bergh*, főfelügyelő, gyárfőnök.

Sz. 171/1916. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbíróságnak 1915. évi 2939/2 számú végzése következtében dr. Rafael Miksa ügyvéd által képviselt Zalatnai Takarékpénztár javára 179 K s jár. erejéig 1916. évi január hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1960 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: juh és szarvasmarhák nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróság 1916. évi Pk. 55/2 számú végzése folytán 118 K 20 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi február hó 6-ik napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 126 K 96 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Kisalmás községben, adósk lakásán leendő megtartására 1916. évi március hó 28-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfelvétel mellett, a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1916. évi március hó 11-én.

Ruszuly Imre,
kir. bir. végrehajtó.

254

Veszek minden mennyiségben
egészséges

présselt szénát és szalmát

vaggonba rakva, deszkafedéssel, esetleg saját ponyváimmal fedve, (ab) feladási állomások.

Veszek továbbá egészséges

tengericsutkát, tengeriszárat,

diórönköt, tűzifát, vagononkint.

Babot, kölest, lóhere-, lucerna- és

kendermagot stb. kisebb tételekben is.

Részletes ajánlatot kér

Deutsch Miksa

244 nagykereskedő DÉVA. 3—4

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

255 1—

Az aradi kir. törvényszéktől.

Sz. P. I. 604/3—1916.

Idéző hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy „Viktória“ takaré- és hitelintézet Rt. aradi cég felperesnek Bornemis a Sebastian és Moja (Mocza) János volt szászvárosi lakosok alperesek ellen 5350 K tőke és jár. iránt indított perében a per felvételére határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1916. évi április hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében (I. emelet 91. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind pedig az alperesek részére, akik ismeretlen helyen tartózkodnak ügygondnokul dr. Dani Pál aradi ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyetők eljáráni.

Aradon, 1916. évi március hó 4-én.

Nagy Dezső s. k., t. elnök.

A kiadmány hitelül: *Kovács*, kezelő.

Zongora-órákat osztogat **Tóth Adrienne** Szászváros, Sörház-utca 9. szám. 237 3—3

EGYESÜLT MOZGÓK Szászvároson.

Vasárnap folyó évi március hó 19-én a „KÖZPONTI“ szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

HALÁLBALLET.

Nordisk-dráma (artista) 3 felvonásban.

A titokzatos Mr. Müller.

Nordisk detektiv-regény 3 felvonásban.

A címzetes férj.

Vigjáték 2 felvonásban.

Azonkívül: **Frici és a rossz fiúk** és **Háborús aktualitások.**

A hosszú műsor miatt kéretik pontosan megjelenni.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat 30 fill. Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytőzsdében.

Előadás kezdete pont d. u. 5 és este 8 $\frac{1}{4}$ órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Nincs többé húshiány!

Konzervált

tengeri hal

csont és szálka nélkül, tiszta

színhús, melyből a legizletesebb

ételek készíthetők, ára

kilónként 2 K 40 fillér.

Kereskedőknek, nagyobb ve-

vőknek megfelelő engedmény

Szállítja:

Ábrahám Albert

ügynöksége HÁTSZEG. **

206 10—10